

DET TRYGGJE NABOLAGET

UTFORMING AV NABOLAGET ULVEN MED FOKUS PÅ OPPLEVD TRYGGHET

HVA

Øke følelsen av opplevd trygghet i offentlige rom ved hjelp av fysisk utforming, med nabolaget Ulven som eksempel.

I denne oppgaven tar vi utgangspunkt i opplevd trygghet som den individuelle og subjektive følelsen av å være trygg.

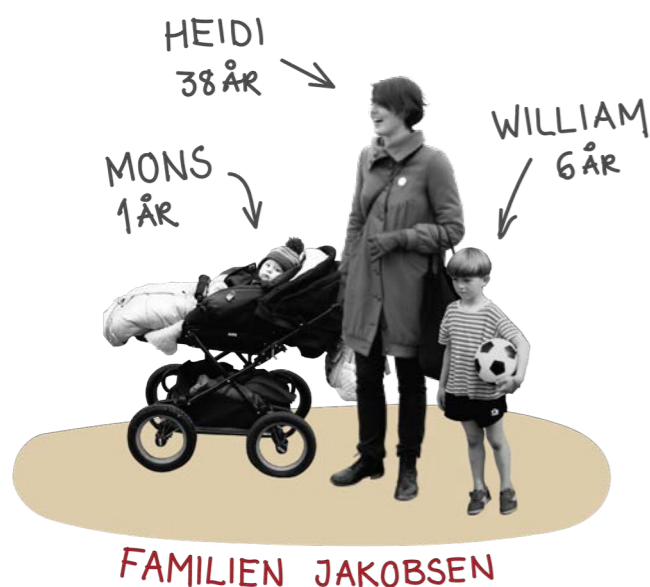
HVORFOR

Å føle seg trygg er et grunnleggende behov, og manglende opplevd trygghet vil påvirke hvordan vi bruker omgivelsene våre.

Et godt nabolag er derfor et sted der alle føler seg trygge nok til å delta og ta i bruk omgivelsene sine.

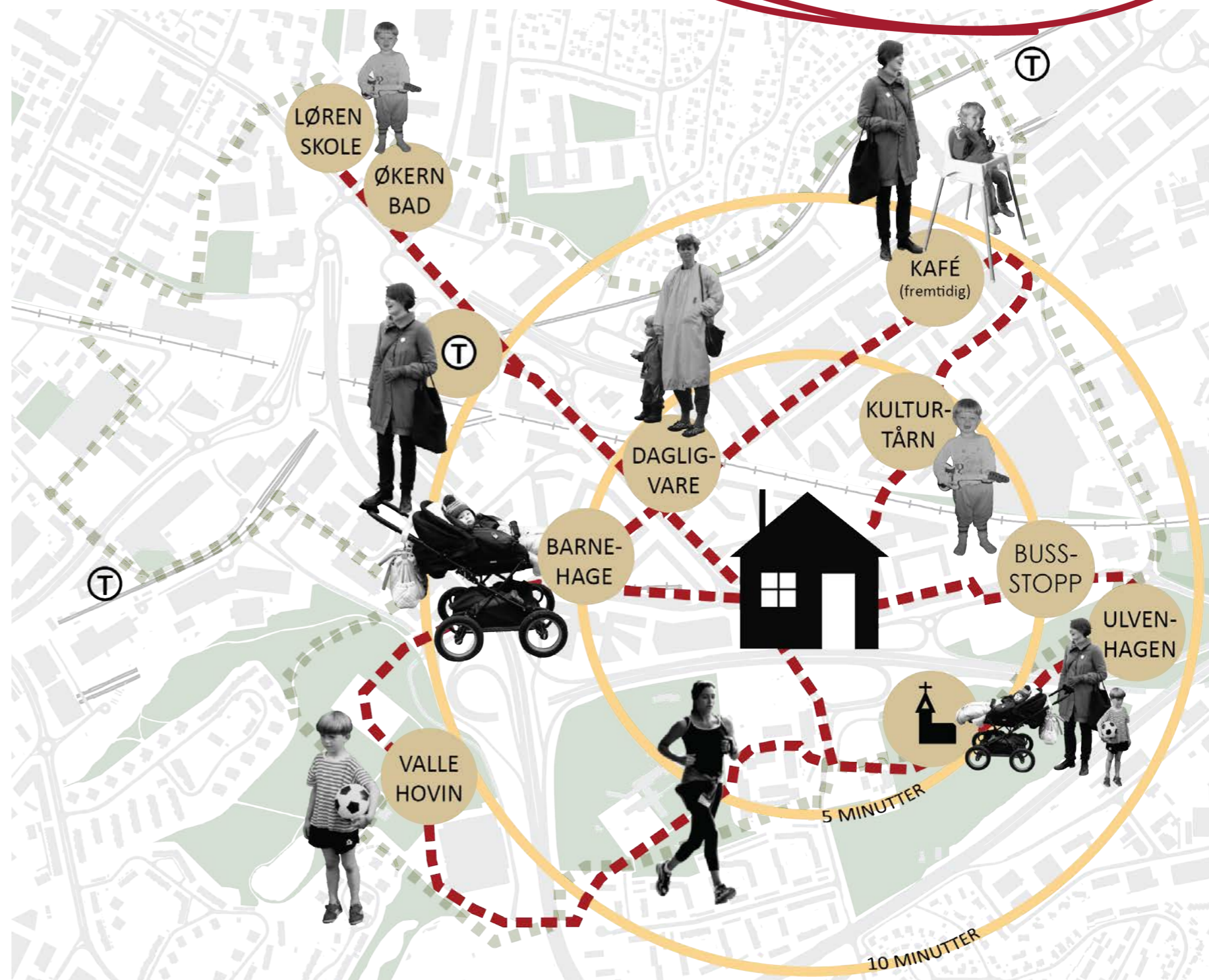
HVORDAN

1. Samle prinsipper for fysisk utforming av trygge prinsipper fra relevant litteratur.
2. Undersøker hverdagsreisen til en fiktiv småbarnsfamilie for å indentifisere viktige målpunkter og strekninger i nabolaget Ulven
3. Demonstrere bruken av disse på forskjellige typologier i nabolaget Ulven.

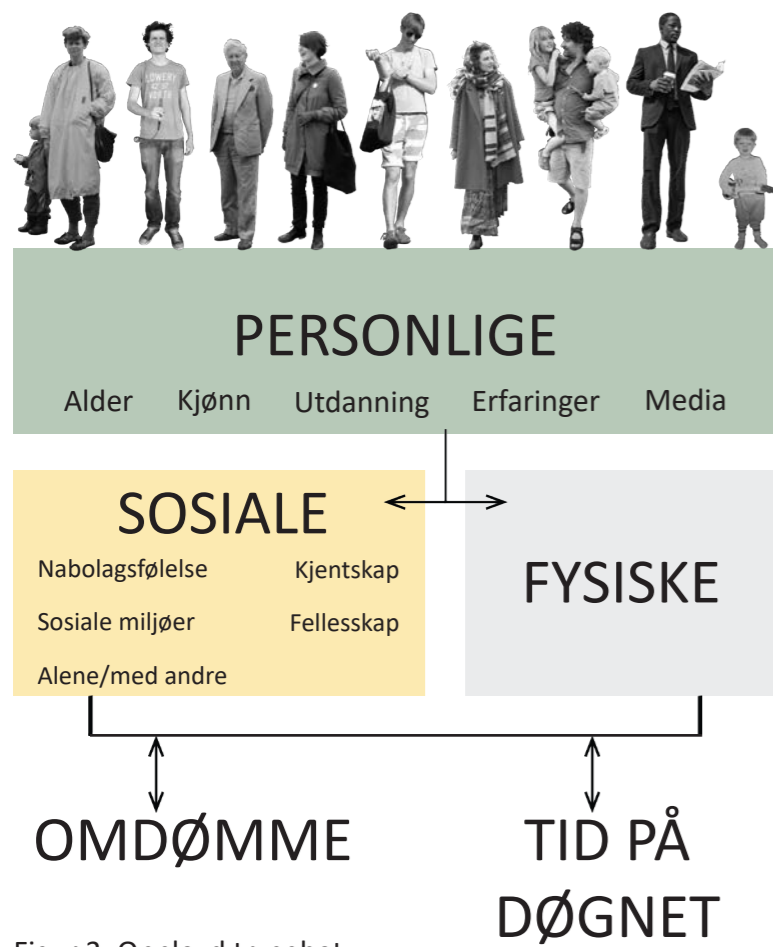
Visjon: Vise hvordan landskapsarkitekten kan bidra til å skape tryggere byrom og forbindelser.

HVERDAGSREISEN

Hverdagsreisen til familien Jakobsen med viktige målpunkter sett opp mot radius for gange på 5 og 10 minutter.

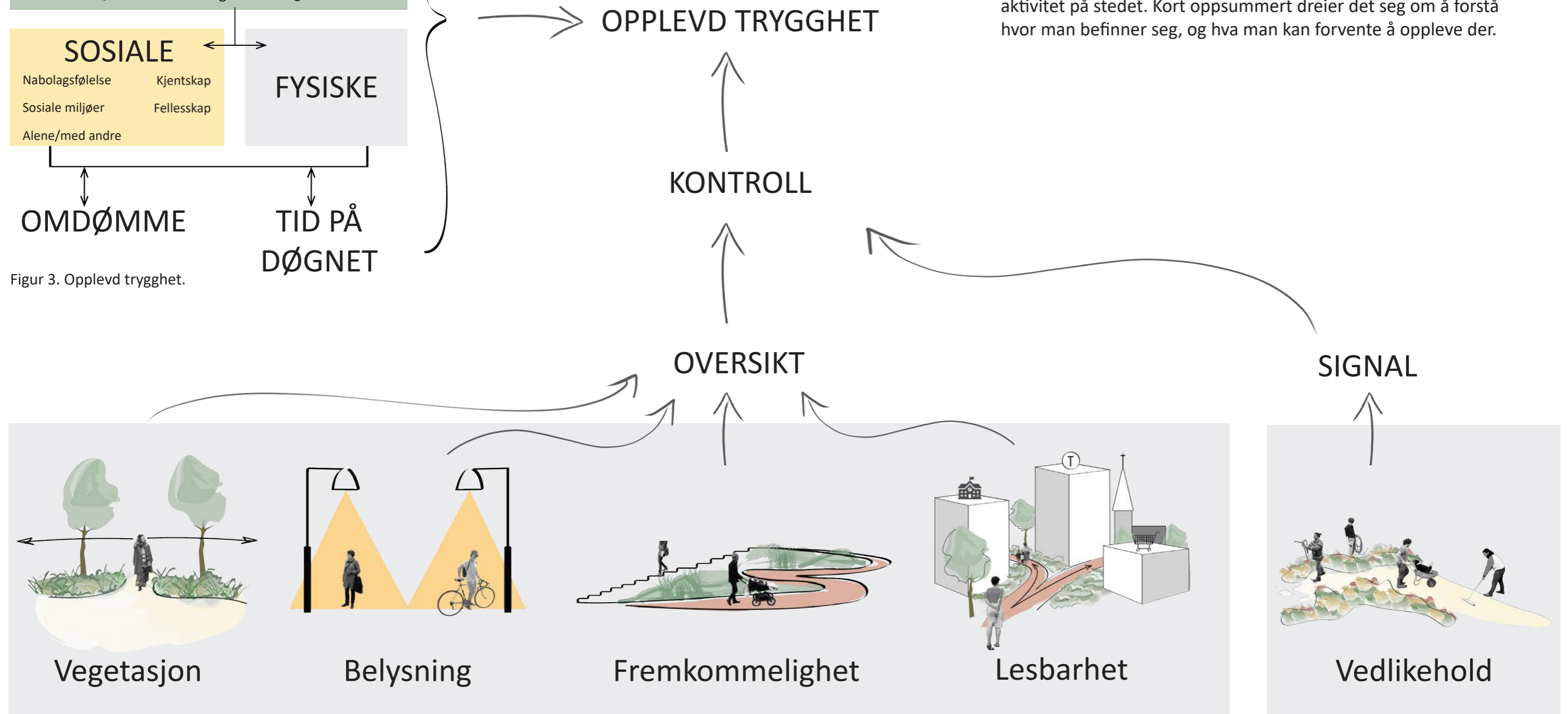
FORUTSETNINGER FOR OPPLEVD TRYGGHET

Figur 3. Opplevd trygghet.

Modellen til venstre er basert på det konseptuelle rammeverket til Sreetheran og van der Bosch (2014), og viser faktorer som påvirker hvor trygg man føler seg et gitt sted. Som landskapsarkitekter må vi være oppmerksomme på alle faktorene, men vi kan hovedsakelig påvirke de fysiske faktorene.

Opplevd trygghet handler om følelsen av kontroll over egen situasjon til enhver tid. For å ha kontroll må man både ha oversikt over omgivelsene sine, og kunne tolke fysiske signaler om aktivitet på stedet. Kort oppsummert dreier det seg om å forstå hvor man befinner seg, og hva man kan forvente å oppleve der.

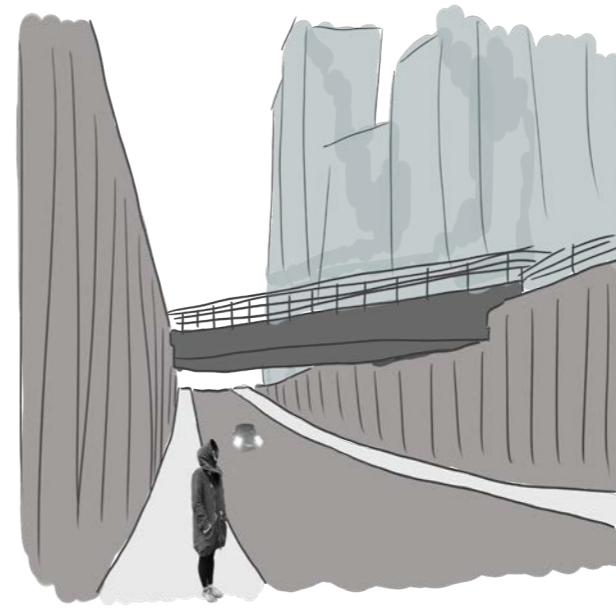
Fysiske prinsipper for opplevd trygghet

TYOLOGIER

Småbarnsfamilien Jakobsen representerer alle naboene og deres behov. Dersom Heidi og ungene kan ferdes fritt og trygt gjennom sin hverdagsreise, så kan alle det.

Med utgangspunkt i befaring og analyser av nabolaget, har vi plukket ut to typologier som kan oppleves særlig utrygge på familiens hverdagsreise. I tillegg har vi utviklet en trygg løype tilpasset trilling og jogging.

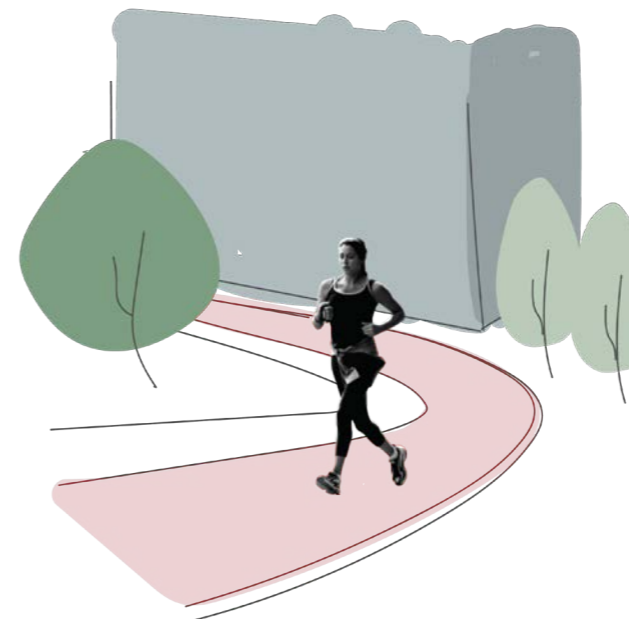
Typologiene representerer ulike karakterer og problemstillinger, og krever tilpassede løsninger med hensyn til trygghet. Løsningene tar utgangspunkt i trygghetsprinsippene, og kan videreføres til lignende typologier andre steder i byen.

UNDERGANGEN

Familien Jakobsen spaserer mellom nabolag Ulven og Løren T-banestasjon hver dag. Alnabanen krysser strekningen, der veibanen senkes under jernbanen.

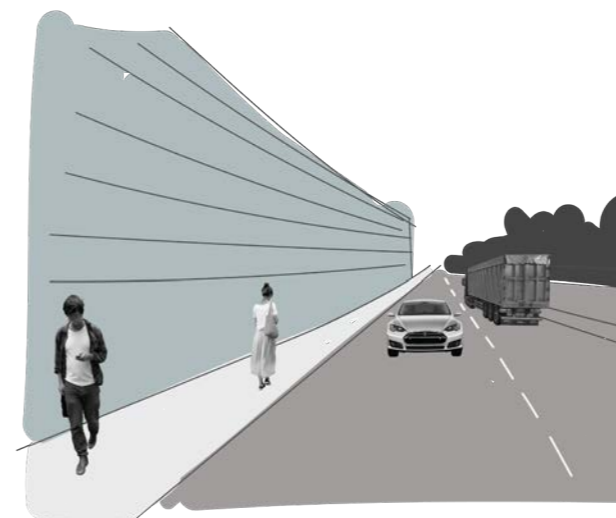
Til tross for at Ulvenveien er en viktig transportstrekning for harde og myke trafikanter, oppleves undergangen utrygg.

LØYPA

Familien Jakobsen har travle dager, og trenger et lavterskel turtilbud i nabolaget som kan benyttes også på kvelden.

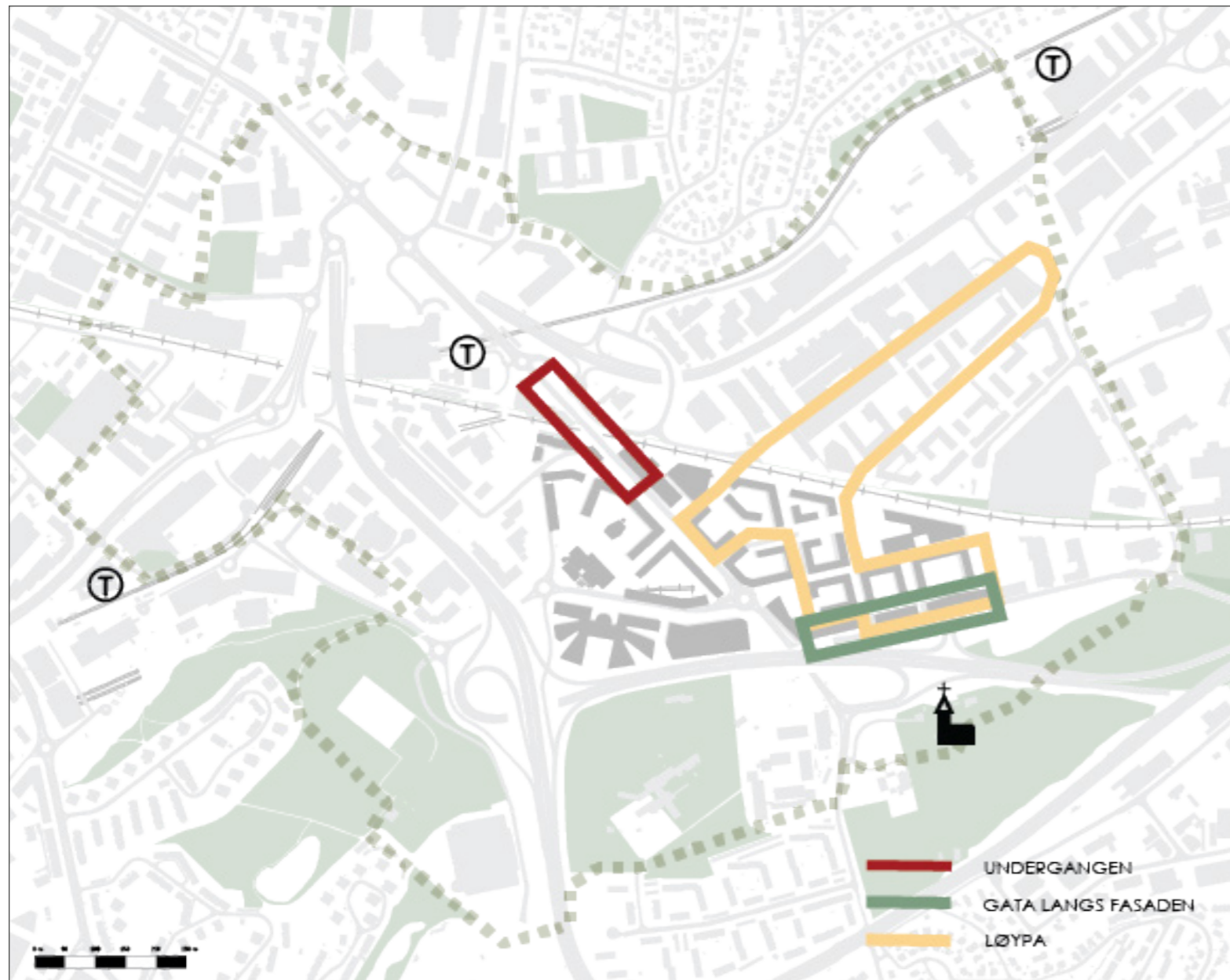
Vi foreslår derfor en hverdagsløype på 2.5 km som tar dem omtrent en halvtime å gå. Løypa har flere møteplasser underveis, tydelige trasé-identiteter og snarveier, og kobler seg på den grønne ringen for lengre turer.

GATA LANGS FASADEN

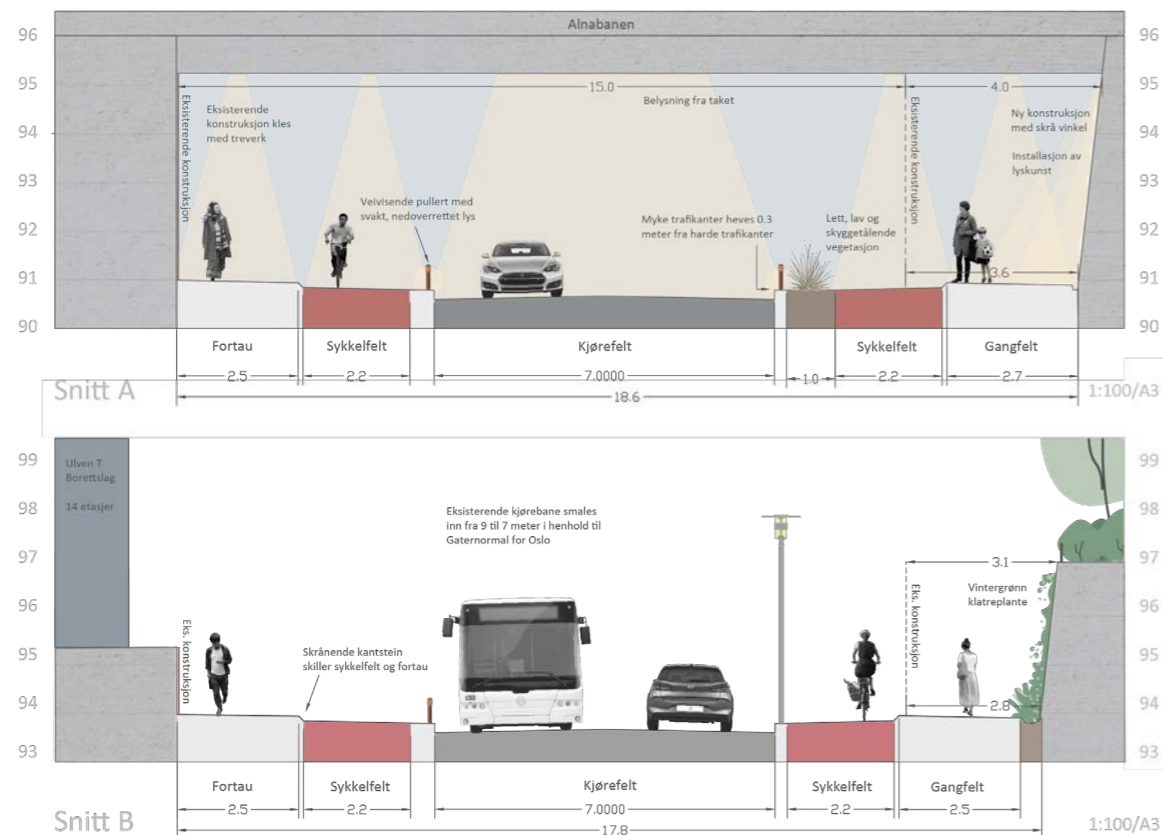
I dag er Persveien en trafikkert gate som ligger langs E6. Det er konstant støy og uhyggelig å være fotgjenger der.

Som landskapsarkitekter mener vi at gaten har potensiale til å bli en rik bylivsgate med varierte funksjoner. Det bør tilrettelegges for mennesket, og ikke bilen.

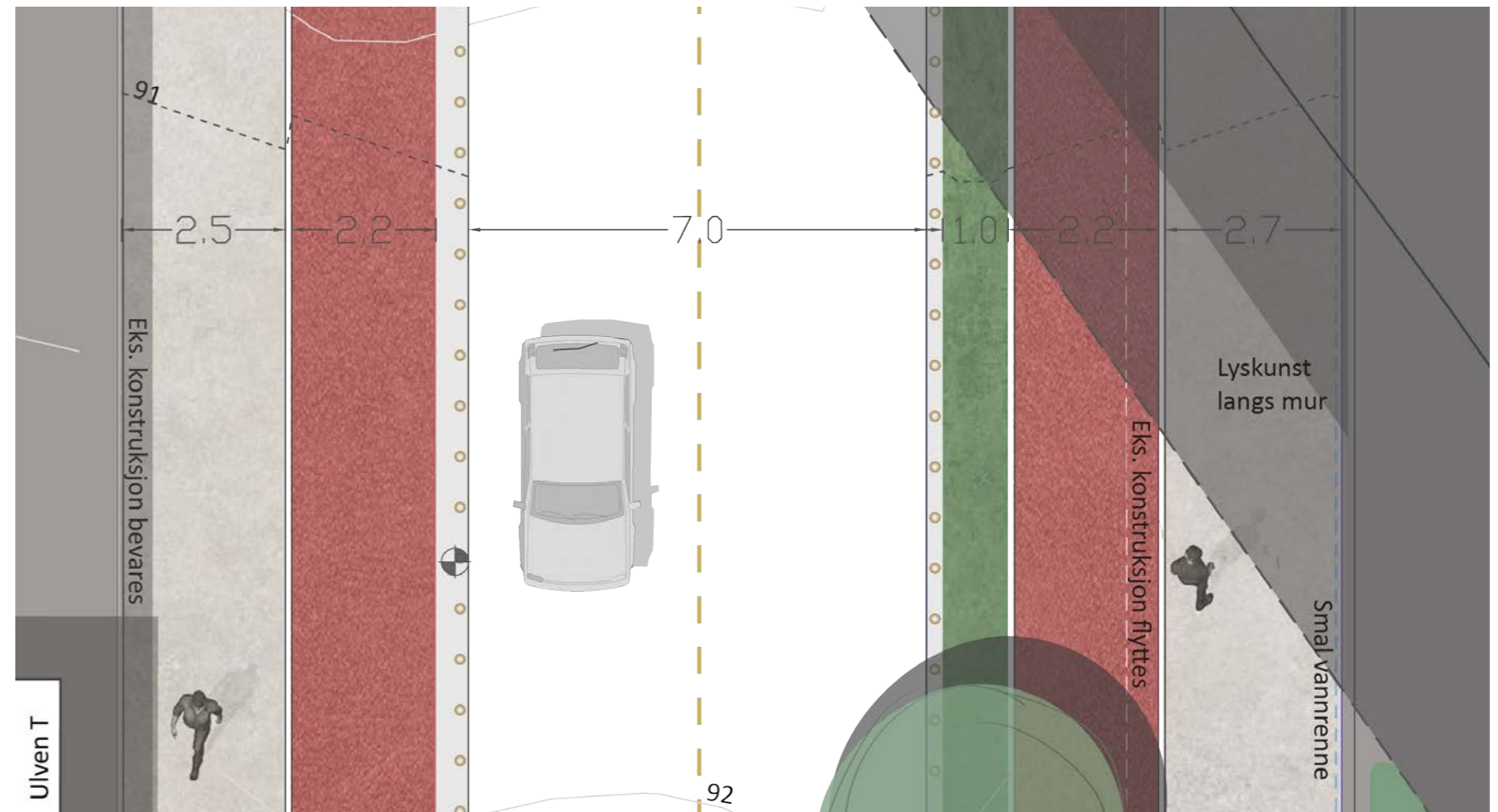

Oversiktskart av den grønne ringen med markering av typologiene.

UNDERGANGEN

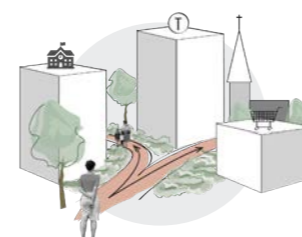
Underganger som bare «har blitt sånn» for funksjonens skyld behøver ikke være kjedelige. Til tross for at utgangspunktet er utfordrende, kan et gjennomført design med tilpasset vegetasjon, lysdesign og prioritering av myke trafikanter forbedre opplevelsen. Grepene bidrar til økt grad av kontroll. Her er familien Jakobsen og alle andre velkomne til å ferdes trygt på sin hverdagsreise.

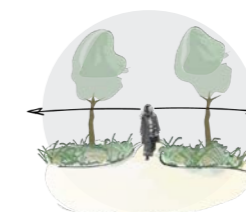
Slik kan undergangen oppleves en tidlig vinterkveld.

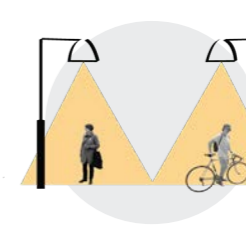
Bredere sykkel- og gangfelt øker fremkommeligheten og gir mulighet til å trekke seg unna passerende. En ny trapp byr også på en mulig rømningsvei. Myke og harde trafikanter separeres med opphøyning og buffersone, og benker gjør ferden gjennomførbar for folk flest.

En bredere undergang med sammenhengende og avgrensede bevegelseslinjer øker lesbarheten, og man skjønner at det er meningen å benytte den også som myk trafikanter.

Undergangen beplantes med skjøtels-vennlige og stedstilpassede klatreplanter, pryddress og oppstammede trær. Vegetasjonen myker opp uttrykket uten å ødelegge sikt eller skape skjulesteder.

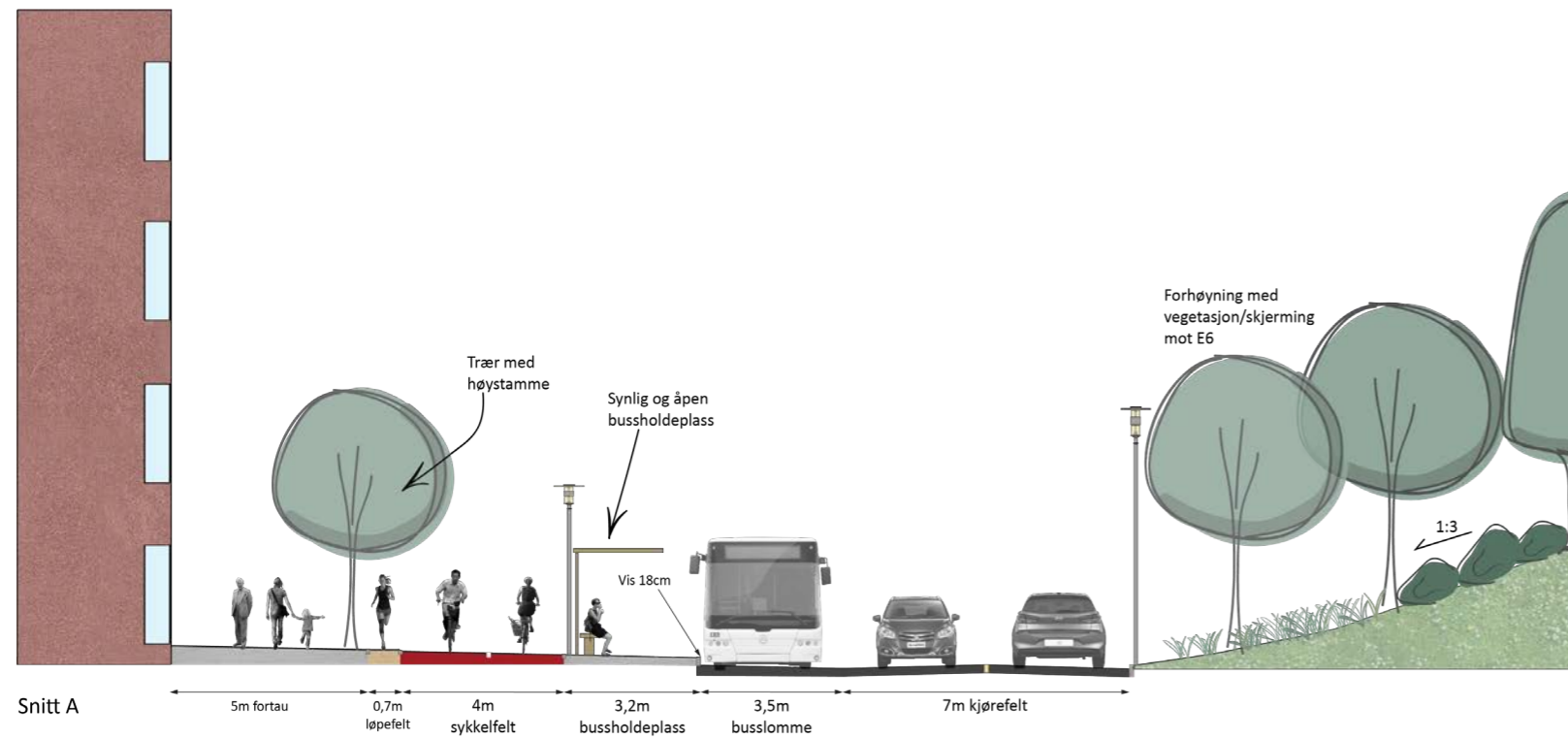
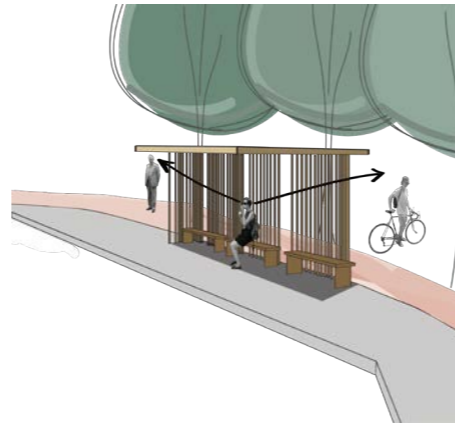

Spennende lyskunst gir undergangen variasjon og liv. Lyspullerter med nedoverrettet lys viser vei, i tillegg til generell belysning med behagelig temperatur og styrke.

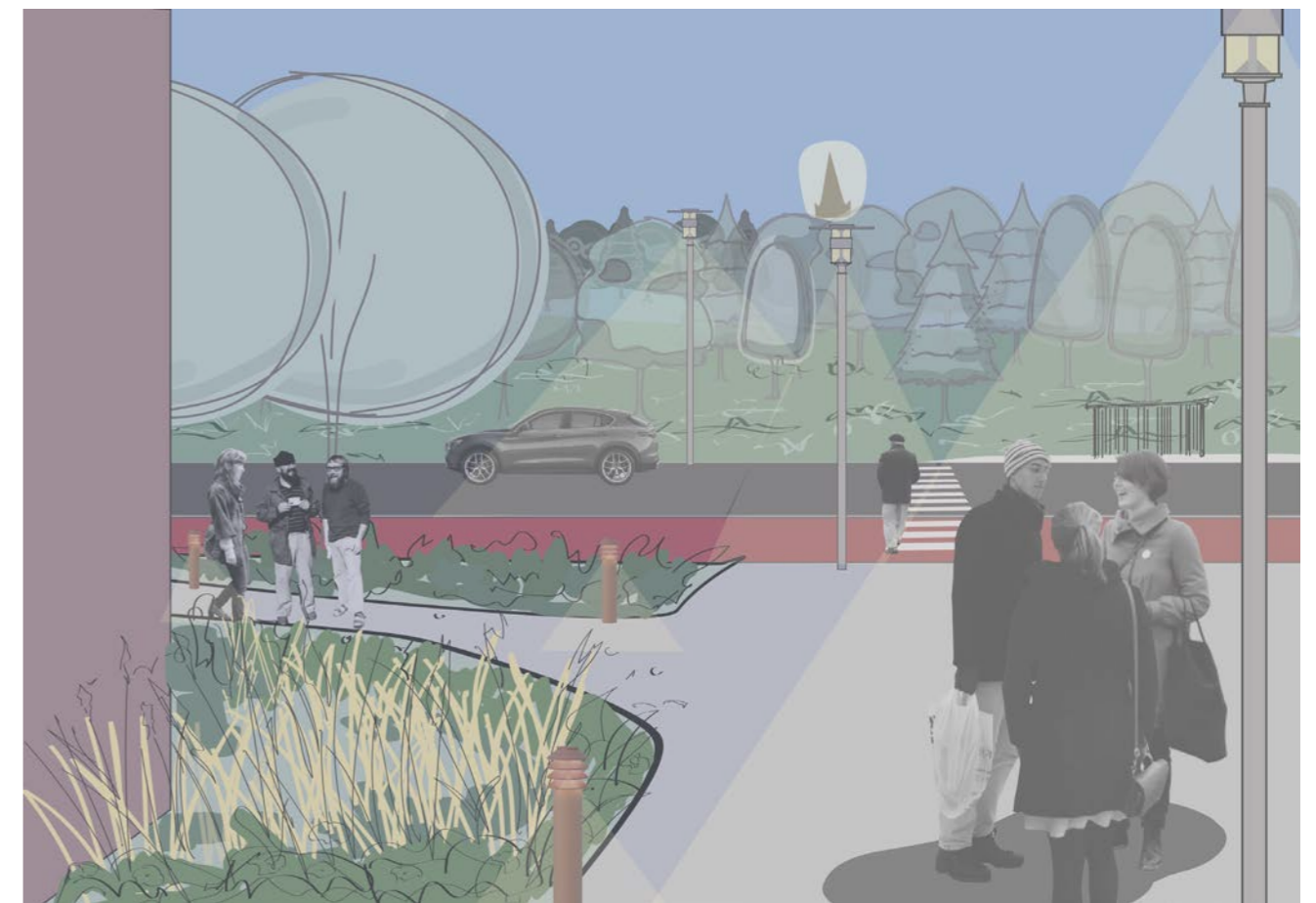
DEN LANGE FASADEN

Persveien utformes som en rik bylivsgate - ikke som en bakside. Tiltakene for gata langs fasaden er bl.a. etablering av støyvoll, oppstyking av monoton strekning og tilrettelegging for myke trafikanter.

Familien Jakobsen tar storhandlingen i Persveien en gang i uken. Heidi møter også venninnegjengen sin ukentlig på kafeen eller baren som ligger i samme gate.

Slik kan Persveien se ut.

Perspektiv mot Persveien

LØYPA

For at løypa skal oppleves trygg er man avhengige av at den brukes ofte. Derfor vil det være viktig å tilby variasjon langs løypa, og strekningene underveis tillegges fire forskjellige traséidentiteter. En av disse er "Kulturstrække" som utdypes nedenfor.

Vi legger også inn et joggefelt med mykt underlag i grus langs løypa.

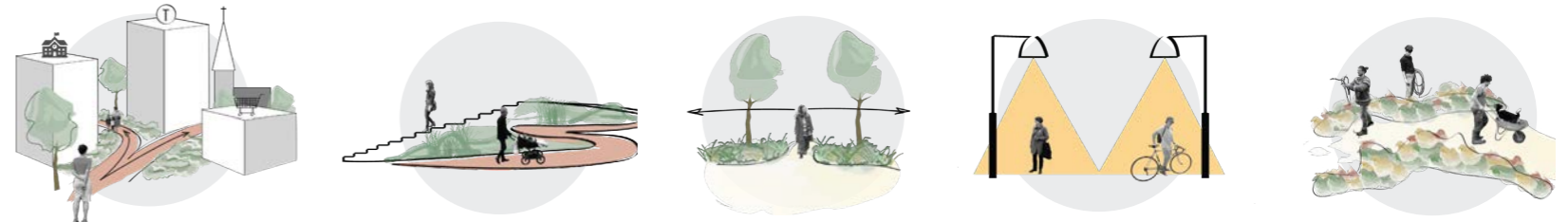
KULTURSTREKKET

Familien Jakobsen synes de er heldige som bor i nærheten av spennende kulturarenaer som Kulturtårnet og Kloden Teater. For å bygge nabolagsidentitet rundt disse aktørene tillegges løypa kunstneriske kvaliteter langs det rosamarkerte kulturstrøket. Med kunstneriske kvaliteter menes gatekunst, dedikerte graffiti vegger, lyskunst og kulturelle pitstops hvor man kan prøve seg som kunstner på turen.

Perspektiv fra Kabelgata med eksempel på kulturelt pitstop i form av gatekunst, scene og muligheter for å koble seg på høyttalerne og spille musikk fra mobilen. Langs kulturstrøket vil bakkebelysningen ha forskjellige farger.

FYSISKE GREP FOR ØKT OPPLEVD TRYGGHET

- Sammenhengende bevegelseslinjer
- Rømningsveier
- Høye trestammer
- 4-6 m høye master
- Søppelkasser
- Gjenkjennbar programmering
- Opphøyde fortau
- Lave/transparente busker/stauder
- Jevn intervall
- Graffiti vegger
- Rullevennlig beleg
- Plassering (sikt)
- "Flystripe" til kveldsnavigering
- Robust møblering

